

SPREMNOST I NAPREDAK SRBIJE KA ČLANSTVU U EU

Ocene Evropske komisije u Izveštaju iz 2023.

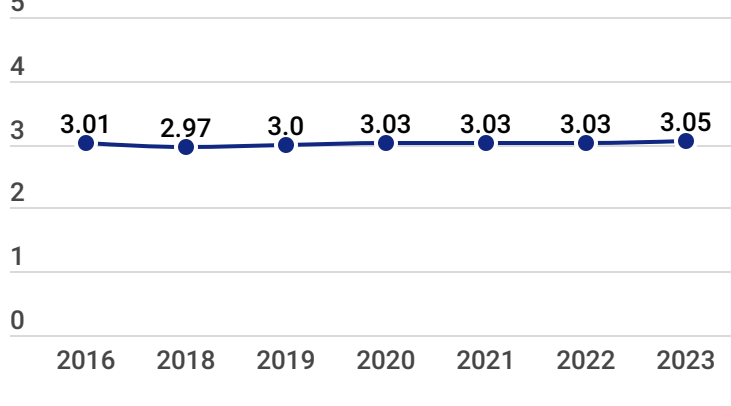
STEPEN SPREMNOSTI

- 1 rana faza
- 2 određeni nivo
- 3 umeren nivo
- 4 dobar nivo spremnosti
- 5 veoma napredna faza

STEPEN NAPRETKA

- 1 nazadovanje
- 0 nema napretka
- 1 ograničeni napredak
- 2 određeni napredak
- 3 dobar napredak
- 4 vrlo dobar napredak

Ocena opšte spremnosti za članstvo

Stepan spremnosti Srbije za članstvo u EU praktično stagnira od 2016, sa marginalnim napretkom od 0.02 procentnih poena od 2022. do 2023.

Ocena spremnosti prema klasterima

I	Osnove*	5 18 23 24 32	2,60
II	Unutrašnje tržište	1 2 3 4 6 7 8 9 28	3,22
III	Konkurentnost i inkluzivni rast	10 16 17 19 20 25 26 29	3,44
IV	Zelena agenda i održiva povezanost	14 15 21 27	3
V	Resursi, poljoprivreda i kohezija	11 12 13 22 33	2,60
VI	Spoljni odnosi	30 31	3

*Pored navedenih poglavlja, deo klastera 1 su i pod oblasti koje obuhvataju reformu javne uprave, ekonomske kriterijume i funkcionisanje demokratskih institucija. Ukoliko se u kalkulaciju unese stepen spremnosti u prve dve pod oblasti, prosečna ocena u klasteru 1 iznosi 3.06. Čak i ako se uključi funkcionisanje demokratskih institucija, prema CEP-ovim proračunima koji uključuju indikatore trećih strana, rezultat ostaje isti.

Klasteri 2 & 3

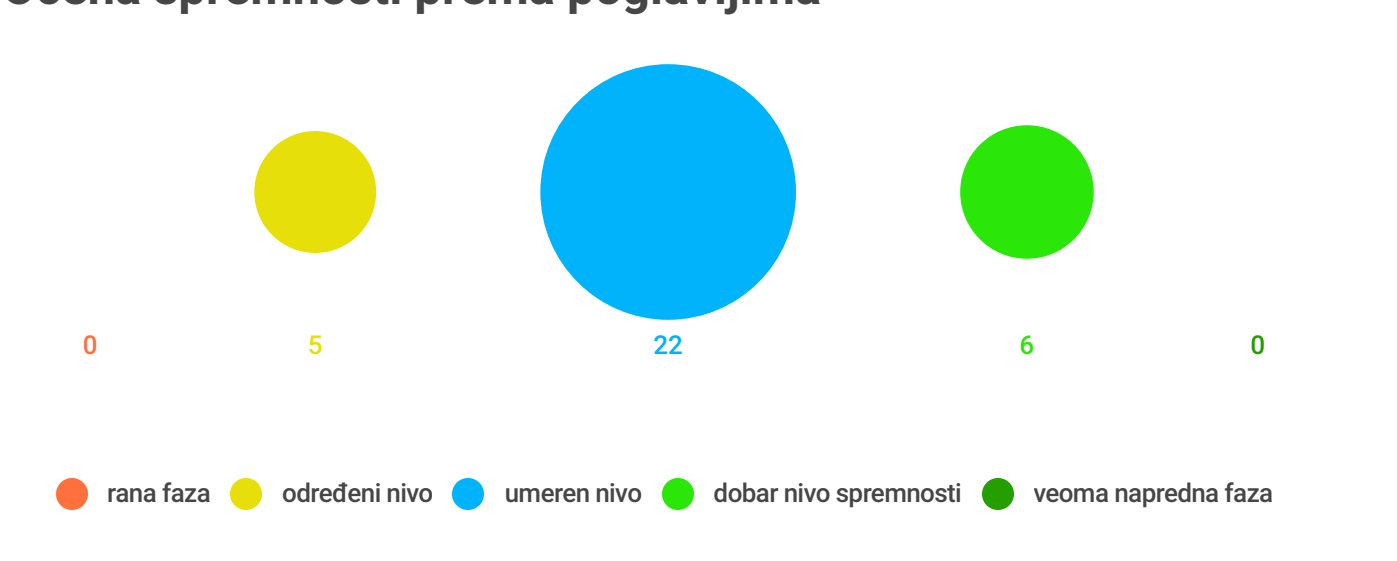
Srbija pokazuje najviši stepen spremnosti u klasterima 3 (3,44) i 2 (3,22)

Klasteri 1 & 5

Klasteri 1 (2,60) i 5 (2,60) imaju najnižu prosečnu ocenu.

Ocena spremnosti prema poglavljima

Poglavlja bez napretka:

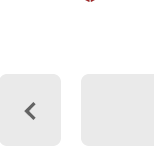
4	Slobodno kretanje kapitala
13	Ribarstvo
31	Spoljna, bezbednosna i odbrambena politika

Samo jedno poglavlje sa dobrim napretkom

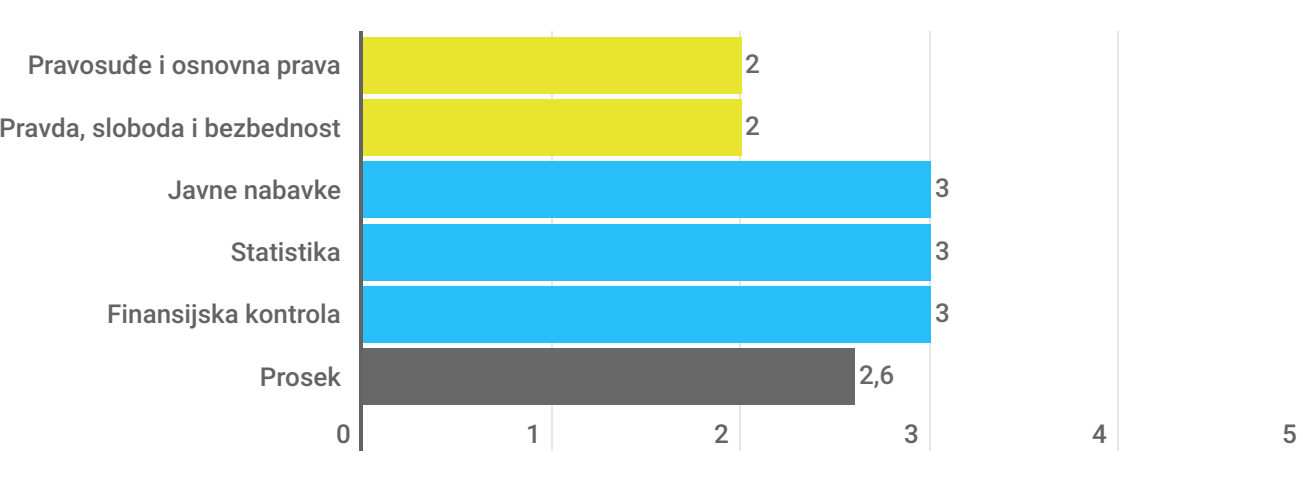

Ni u jednom poglavlju nije zabeleženo nazadovanje

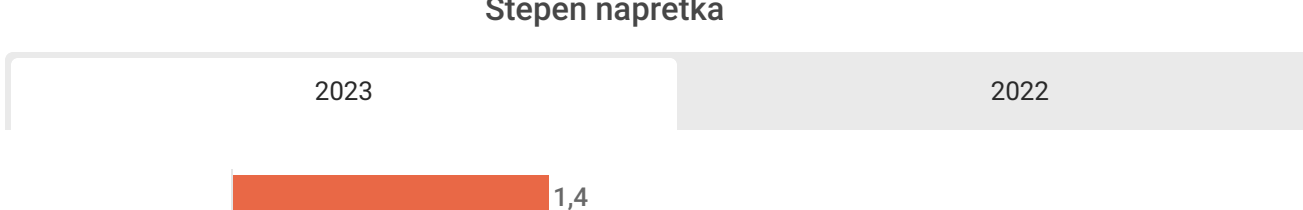

Osnove

Stepen spremnosti

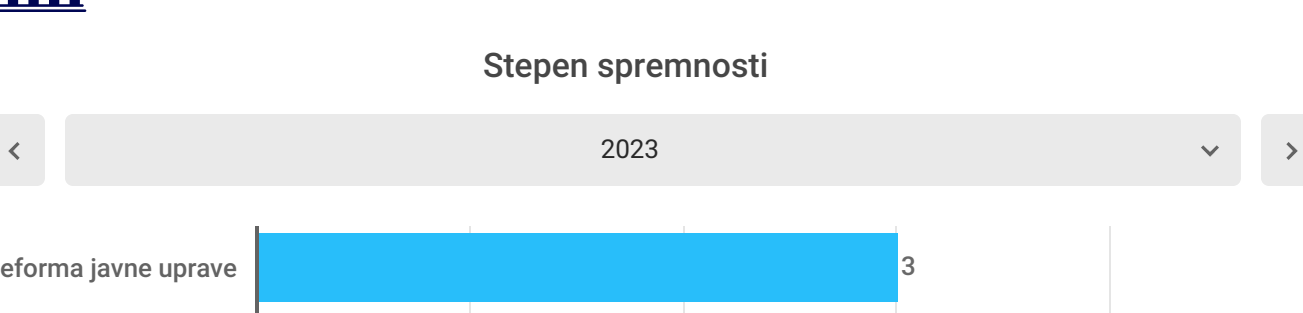

Stepen napretka

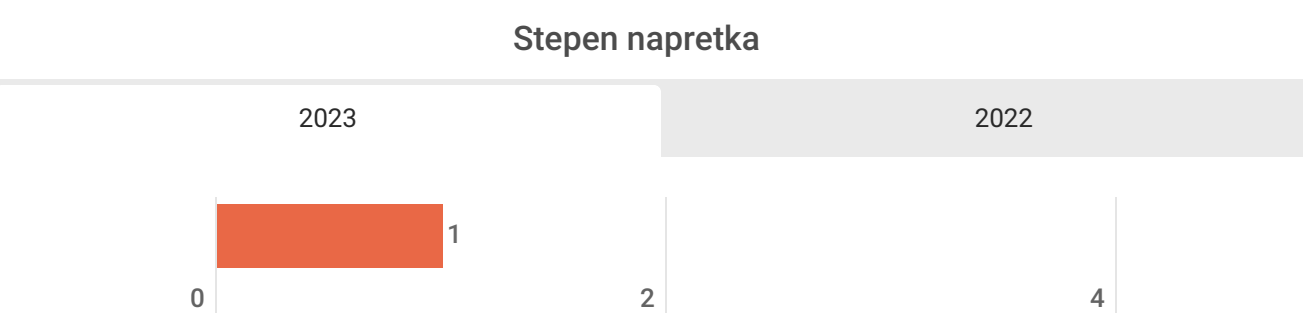

Reforma javne uprave

Stepen spremnosti

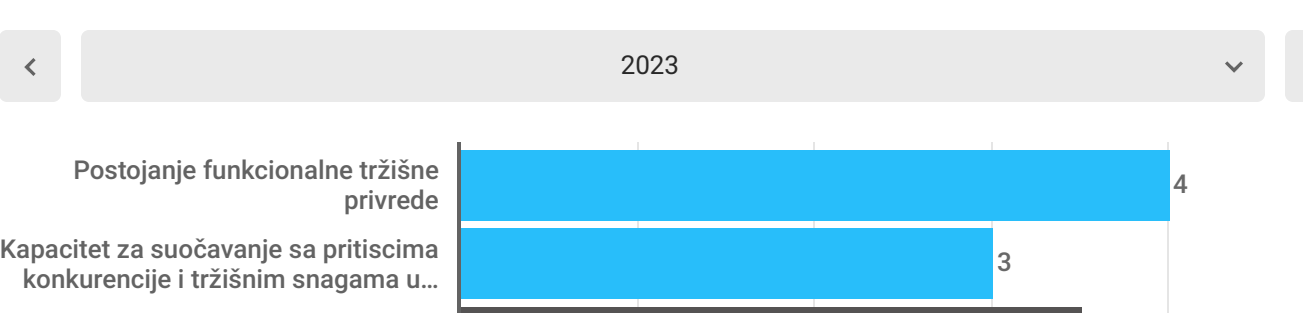

Stepen napretka

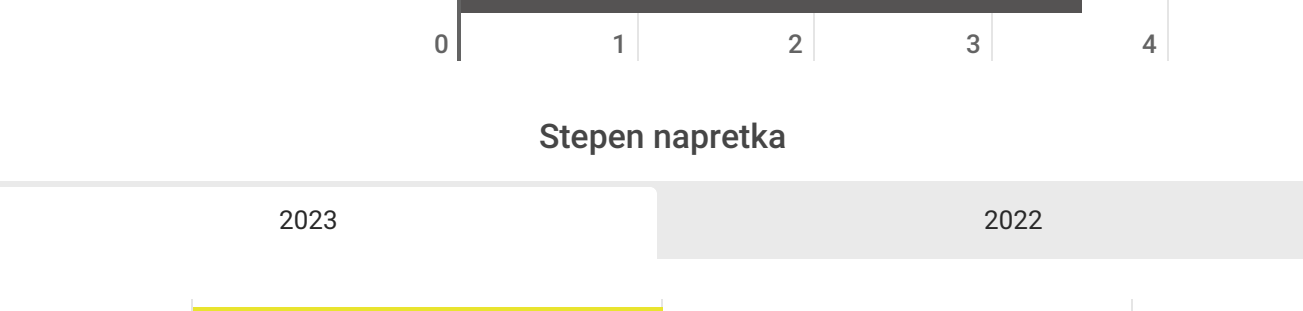

Ekonomski kriterijumi

Stepen spremnosti

Stepen napretka

Funkcionisanje demokratskih institucija

Izbori

Vlada je ponudila uspostavljanje radne grupe za saradnju sa OSCE/ODIHR	Tek treba adresirati pitanja koja se odnose na ključne aspekte izbornog procesa, kao što su pristup medijima, finansiranje kampanje i mere za borbu protiv pritiska na birače.
--	--

Narodna skupština

Sastav skupštine je raznovrsniji u odnosu na prethodni saziv.	Debate su obeležile tenzije između vladajuće koalicije i opozicije. Skupština nema godišnji plan rada. Skoro sve sednice su sazivane uz minimalnu najavu od 24 sata. Nadzor nad izvršnom vlašću bio je slab. Česta upotreba zapaljive retorike ostala je nerešena.
---	--

Upravljanje

Vlada je održavala češći kontakt i konsultacije sa nevladinim organizacijama u okviru Nacionalnog konventa o EU.	Nije bilo odgovora na narodne inicijative uprkos zakonskoj obavezi. Potrebna je proaktivna i objektivna komunikacija između vlasti i građana o EU. Na predlog premijera, Narodna skupština je razrešila ministra privrede usled njegovih stavova o sankcijama prema Ruskoj Federaciji. I dalje nije usvojena politika zadržavanja kadrova u javnoj upravi. Lokalni administrativni kapaciteti su i dalje slabi, a i dalje postoje značajni dispariteti između opština.
--	--

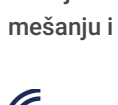
Civilno društvo

Osnovan je Savet za saradnju i razvoj civilnog društva. Srbija je počela da primenjuje Strategiju i Akcioni plan za stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva za period 2022-2023.	Potrebno je jačanje okruženja pogodnog za osnivanje, vođenje i finansiranje civilnog društva. Došlo je do značajnog porasta strateških tužbi protiv učešća javnosti (en. SLAPP – strategic lawsuits against public participation), koje pokreću pripadnici centralnih i lokalnih vlasti protiv branitelja ljudskih prava. Pod pritiskom su bile organizacije i pojedinci koji su kritikovali vlast, a posebno oni koji učestvuju na protestima protiv veličanja ratnih zločinaca, za podršku zaštiti životne sredine, kao i na protestima „Srbija protiv nasilja“.
---	--

Sloboda izražavanja

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je ograničen napredak.
Politički i ekonomski uticaj na medije ostaju izvor zabrinutosti.
Po mišljenju Evropske komisije, novi medijski zakoni ojačaću nezavisnost REM-a.
Moraju se preuzeti hitne akcije radi suprotstavljanja anti-EU narativima, kao i mešanju i informacionim manipulacijama stranih država.

© Centar za evropske politike - CEP

Strahinja Subotić, programski menadžer i viši istraživač
Anesa Omeragić, menadžerka za komunikaciju i organizaciju događaja
Đorđe Dimitrović, mlađi istraživač
Marko Todorović, istraživač